

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੇ.

ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂ ਡਬਲਿਊ ਆਲੀਆ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ। 1985 ਦਾ ਨੰਬਰ 6634-ਐਮ

20 ਮਈ 1986 ਈ.

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1974 ਦਾ II]-ਧਾਰਾ 156, 157, 177, 181(4) ਅਤੇ 482 - ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ (1860 ਦਾ XL V]-ਧਾਰਾ 405 ਅਤੇ 406 - ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਦਾਜ ਲਿਆ ਗਿਆ - ਵਿਆਹ ਟੁੱਟਣਾ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੇਕੇ ਘਰ ਪਰਤਣਾ-ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਨੀ ਨੇ ਦਾਜ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੇਰੈਟਲ ਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 405 ਅਤੇ 406 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਾਉਣਾ -ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ-ਕੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਜੁਰਮ— ਧਾਰਾ 181(4) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਲੇਖਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ" — ਕਿਵੇਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ—ਪਹਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਰੈਟਲ ਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ—ਕੀ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 157 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਨਤਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਸਮਝੌਤਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਇਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 156 ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਚੈਪਟਰ XIII ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 177 ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਜੁਰਮ ਦੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 181(4) ਦਾ ਰੀਡਿੰਗ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ (i) ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ii) ਜਿੱਥੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ (iii) ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ

ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ (1987)2 ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਜੁਰਮ। ਧਾਰਾ 181(4) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸ਼ਬਦਾਂ "ਵਾਪਸੀ ਜਾਂ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ" ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਦੇ ਪੈਰੈਂਟਲ ਹੋਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿੱਥੇ ਪਤਨੀ ਚੁਣਦੀ ਹੈ, ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 181(4) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਲੋੜੀਂਦੀ "ਲੋੜ" ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਧਿਰਾਂ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਰਮਿਆਨ, ਕਿੱਥੇ ਮਾਲ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲਈ ਗਿਣਿਆ . ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੋਰਮ ਬਾਰੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 177 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਪਰ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਕੁਝ ਅਪਵਾਦ ਇਸਦੀ ਧਾਰਾ 178 ਤੋਂ 184 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਦਾਜ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਜੁਰਮ ਪਤਨੀ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ, ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਪਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 405 ਅਤੇ 406 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਤਨੀ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ, ਇਸਲਈ, ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

ਮੈਂ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-1) ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉਹ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਹਲਚਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾਨ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੀਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਰੁਕੇ ਰਹਿਣ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਡੀ.ਐਸ.ਵਾਲੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਰਿਹੰਤ ਜੈਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਰਿਸਪੌਂਡੈਂਟ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਆਰ.ਐਸ.ਬਿੰਦਰਾ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਨ।

ਰਾਜ ਲਈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

ਨਿਰਣਾ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

(1) ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ

1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 181(4) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, "ਜਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲੇਖਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਹੈ

(ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਿਤਾ, ਪਤੀ) ਧਾਰਾ 482, ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ, 14 ਮਈ 1985 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰ. 149, ਧਾਰਾ 405/406, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਲਾਈਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਰੀਸ ਇੰਟੀਗਰਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਿੱਧੀ ਉਦਾਹਰਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(2) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 (ਪਤਨੀ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਰਖਾਸਤ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਿਵਲ ਲਾਈਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ 14 ਮਈ 1985 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 149 ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ/ਐਲ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਘਟੀਆ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਹ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਜ ਦੇ ਲੇਖ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ (ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਤੀ ਸਮੇਤ) ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚਕਮਾ ਦੇ ਕੇ - ਉੱਥੇ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੋੜੇ ਦਾ ਵਿਆਹ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1984 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1985 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ)। ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰੜਾ। 10,000 ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਸਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਵਾਲੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਵੀਆਈਪੀ ਬੈਗ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1984 ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਭਾਵ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 2 ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਦੋਂ ਗੱਠਜੋੜ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੋ ਵਿਆਹ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਾ ਸਿਵਲ ਲਾਈਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਘਰ ਗਈ ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਮੈਮੋਜ਼ (ਕਾਪੀਆਂ ਅਨੇਕਸ-) ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। P/2 ਅਤੇ P/3)। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਜ ਦਾ ਸਮਾਨ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਖਾਸ ਮੰਗ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਕ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਦਾਜ ਦੀਆਂ ਕਥਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋੜਾ ਕਦੇ ਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। . ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ, ਜੇਕਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਉਕਤ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ।

(4) ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਪੀ 1) ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮਾਰਕ 'ਐਕਸ*' ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ, ਮਾਰਕ 'ਵਾਈ' ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸੱਚੀ ਕਾਪੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਲਝਣ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਲਈ ਥਾਣਾ ਸਿਵਲ ਲਾਈਨ ਦੇ ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਮਾਰਕ 'ਵਾਈ' ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 405/406, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 157 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਨਤਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿ.

ਸਵਪਨ ਕੁਮਾਰ ਗੁਹਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੰਚੈਤਾ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟਸ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 157 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਵਿਘਨ ਵਿਵੇਕ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਾਲ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ

ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੇਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਖੁਦ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਘੋਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਨਤਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਕਾਗਨੀ ਜ਼ਬਲ ਅਪਰਾਧ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਜੋ - ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 156 ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਕੋਲ ਅਧਿਆਇ XIII ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(6) ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਹ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1984 ਨੂੰ ਸੰਪੰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਬੇਸ਼ੱਕ ਮਰਦਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ “ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਕਾਫੀ ਦਾਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਲੱਖ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਰੁਪਏ ਵੀ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਸਮਾਂ ਸਮੇਂ 25,000। ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾਜ ਦਾ ਸਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੁਰਦਗੀ ਸਿਰਫ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਨਹੀਂ। ਹੁਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1984 ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਕਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਲਈ

(1) ਏਆਈਆਰ 1982 ਐਸਸੀ 949. ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿ ਕੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੇਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਕੇਵਲ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਹੁਣੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ 12 ਅਗਸਤ, 1984 ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਛੱਡ ਗਏ ਸਨ। . ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਕ 'X' ਦੇ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇਲਜ਼ਾਮ ਦਾ ਇਹ

ਹਿੱਸਾ ਫਸਟ ਇਨਫੋਰਮੇਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 405/406, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਪੀ ਮਾਰਕ 'ਵਾਈ' ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਾਰਕ 'ਐਕਸ' ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 1985 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 149, ਧਾਰਾ 405/406, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, ਥਾਣਾ ਸਿਵਲ ਲਾਈਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਝੂਠੀ ਫਸਟ ਇਨਫੋਰਮੇਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਿਵਲ ਲਾਈਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਿੱਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਕੱਲੇ ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(7) ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 181(4) ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਇ XIII ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਅਧਿਆਏ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਧਾਰਾ 177 ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਾਕਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਆਮ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਭਾਵ ਧਾਰਾ 178 ਤੋਂ 184 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੋਰਮ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖਾਸ ਉਪਬੰਧ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 177 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਮ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 178 ਤੋਂ 184 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ, ਇਸ ਲਈ, ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 181(4) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ:

T81(4)। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਸੀ ਦੇਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਿਸ ਜਾਂ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। "

(8) ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ (1) ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, (2) ਜਿੱਥੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ (3) ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਜ਼ਰਮ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਵਾਪਸੀ ਜਾਂ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਸਾਮਾਨ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ

ਸਿਰਫ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਰਤੋਂ, ਭਾਵ ਦਾਜ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਲੇਖ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਜੋੜਾ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸਿਰਫ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਸਿਰਫ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ 'ਵਾਪਸੀ ਜਾਂ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਜੋ ਵਿਆਖਿਆ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਨੀ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ, ਦਾਜ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਾਫੀ ਗਲਤ ਹੈ। ਆਉ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਲਪਨਿਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਪਰਖੀਏ। ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸੰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਕਤ ਵਿਆਹ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਤਨੀ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਵਰਗੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਦਲਣਾ ਪਿਆ। ਵਿਆਹ ਟੁੱਟਣ ਨਾਲ, ਪਤਨੀ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਕੀ ਫਿਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਵਿਚ ਦਾਜ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਮੋੜਨ ਜਾਂ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ? ਜਵਾਬ ਜ਼ਰੂਰ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਰੈਸਪੋਂਡੈਂਟ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਲਈ ਕਾਲਪਨਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਆਦਿ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਦਾਜ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਣ, ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਕਲਕੱਤੇ ਸ਼ਿਫਟ ਹੋਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਆਦਿ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ? ਦਾਜ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਲੈ ਕੇ ਕਲਕੱਤੇ ਵਿੱਚ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪਤਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਸਮੇਤ ਉਸ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ? ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬ ਦੁਬਾਰਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਤਨੀ, ਵਿਆਹ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਪਣੇ ਪੇਕੇ ਘਰ ਪਰਤਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨਾਲ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਬੰਬਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਵਿਆਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪਤਨੀ ਨੇ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਦਾਜ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ? ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਹੈ। ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਫੋਰਮ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿੱਥੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜੋ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ

ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 'ਵਾਪਸੀ ਜਾਂ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪਤਨੀ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਕੇ ਸਾਥ ਦੇਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 181(4) ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(9) ਫਿਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ 'ਵਾਪਸੀ ਜਾਂ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਆਯਾਤ ਕੀ ਹੈ? ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਲੋੜੀਂਦੀ 'ਲੋੜ' ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਧਿਰਾਂ, ਭਾਵ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਚਕਾਰ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲ ਕਿੱਥੇ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਣ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਫਰੇਮ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਊਚਰ ਦੇ ਚੈਪਟਰ XIII ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੋਰਮ ਬਾਰੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਧਾਰਾ 177 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਕੁਝ ਅਪਵਾਦ ਸੈਕਸ਼ਨ 178 ਤੋਂ 184 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਵਿੱਚ ਚੋਰੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਮਾਮਲਾ, ਧਾਰਾ 181(5) ਪ੍ਰੈੱਸ ਕ੍ਰਾਈਮ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਜੁਰਮ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨ/ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕੋਲ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਦਾਜ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਪਤਨੀ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ, ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਪਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਥਿਤੀ, 'ਵਾਪਸੀ ਜਾਂ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(10) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਉਸਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਸਾਦ ਲਠ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਪਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। (2) ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 181(2) ਅਤੇ (4), ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਊਚਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ

ਗਏ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇਕੱਲੇ ਧਾਰਾ 405 ਅਤੇ 409, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਦਫਤਰ ਸਥਿਤ ਸੀ। ਕੇਸ, ਭਾਵੇਂ ਦਾਜ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਝਗੜੇ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਕ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਰਸਤੋਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (3) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪਰਾਧ, ਸੰਮਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ, ਧਾਰਾ 482, ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫਿਰ ਤੋਂ ਦਾਜ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(11) ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤਨੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਉਸਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸਿੱਧੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਪਰ ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਆਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਸ ਸਥਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ

(2) 1975 PLR 575. ~

(3) 1979 CLR (ਦਿੱਲੀ) 78.

ਦਾਜ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਸ਼ਰਤ ਮੰਨੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲੇਖਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਪਤਨੀ ਹੈ। ਵਾਪਸ ਆ ਗਈ, ਭਾਵ, ਉਸਦੇ ਪੇਕੇ ਘਰ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਰਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਮਰੱਥ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਸਿੱਖੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਸ਼ਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦਾਜ ਦੇ ਲੇਖ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲੇਖਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਪਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਨ।, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤੋਂ ਲਈ। ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਹੀ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਦਾਜ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਕਦੇ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਤ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਟੁੱਟਣ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਮਾਪਨ, ਜੋ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(12) ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੁਝ ਆਮ ਦਲੀਲਾਂ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ

ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਆਈਓਨਬਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 157 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਵਿਵੇਕ ਹੈ। ਕੋਡ. ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁੱਢਲਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਇਆ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇੱਕ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੋਰ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹੀ ਖੋਖਲੀ ਹੋਵੇ, ਭਾਵ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ।

(13) ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਜ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਅੰਤਮ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਦੁਕਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਮੌਜੂਦਾ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਬੁਰਾਈ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। . ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਪਤੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਸਿਵਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੱਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਸਨਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਇੱਕ ਗਲਤ ਜੀਵਨਸਾਥੀ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਸਾਥੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ, ਤੰਗ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਤੋਂ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਦਸੂਰਤ ਰੁਝਾਨ ਫ੍ਰੈਕਨਸਟਾਈਨ (ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਨੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਰਾਖਸ਼) ਵਾਂਗ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉੱਭਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਜੰਜੀਰਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਸਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਅਣਗਿਣਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਗ, ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਤਸੀਹੇ। ਇਹ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਤਲਾਕ ਦੇ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰ ਲਈ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਵਿਆਹ ਦਾ ਅਟੱਲ ਟੁੱਟਣਾ", ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਵੱਖ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਟੁੱਟਣ ਦੇ ਕਾਰਨ . ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਲਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੀ 71 ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ, 1978 ਵਿੱਚ ਤਲਾਕ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, "ਵਿਆਹ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ 1981" - 27 ਫਰਵਰੀ, 1981 ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਉਪਾਅ ਨੇ ਅਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਦਰਜਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਹਿਲੂ

ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਸਿਵਲ ਲਾਈਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ 14 ਮਈ, 1985 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 149 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

ਪੀਸੀ ਜੈਨ, ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਐਸਐਸ ਕੰਗ ਜੇ.

ਹਰਿਆਣਾ ਬ੍ਰਿਕੇਟ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਰ।

1985 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 3262

8 ਜੁਲਾਈ 1986

ਸੈਂਟਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1956 ਦਾ LXXIV)- ਸੈਕਸ਼ਨ 14 (la)- ਕੋਲੇ ਦੀ ਧੂੜ, ਗੁੜ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕੋਲੇ ਦੀਆਂ ਬ੍ਰਿਕੇਟਸ- ਕੀ ਧਾਰਾ 14 (la) ਵਿਚ 'ਕੋਇਲੇ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ - ਨੇ ਕਿਹਾ